

Rozesílka Lísky

Informace, náměty a metodická podpora pro EVVO

LÍSKA

V prázdninovém dvojčísle rozesílky 13-14/2015 najdete pozvánky a informace o akcích v regionu, nabídky programů a služeb, upozornění na grantové výzvy, zajímavé články i příklady dobré praxe, noviny POCTIVĚ VYROBENÉ 4/2015, <http://www.liska-evvo.cz/doc/noviny-poctive-vyrobene-42015>

Již nyní si můžete zatrhnout v kalendáři:

XV. Krajská konference o EVVO, Poznáváme a objevujeme přírodu, 12. listopadu 2015, 14115 Baťův institut, Zlín

Workshop pro mateřské školy „Učíme se s POLY“ – představení výukových sad, metodických listů, 15.-16. října 2015, Hájenka Semetín, Vsetín

Kurz marketingu pro regionální výrobce, 17. září 2015, Vsetín

Vsetín proti chudobě - Vsetínské školy za lepší svět, 21. září 2015, Maštaliska Vsetín

Ekologická olympiáda pro středoškoláky, 8.-9. října 2015, Valašské Klobouky

LÍSKA vyhlašuje 2. ročník SOUTĚŽE O TITUL REGIONÁLNÍ VÝROBCE podporující místní udržitelnou ekonomiku ve Zlínském kraji. Patronkou soutěže je paní Mgr. Milena Kovaříková, předsedkyně Výboru pro územní plánování, zemědělství, životní prostředí a rozvoj venkova Zastupitelstva Zlínského kraje.

Soutěž proběhne v rámci projektu Poctivě vyrobené – podpora místní udržitelné místní ekonomiky ve Zlínském kraji, spolufinancovaného z prostředků Zlínského kraje, v období do 31.8.2015. Propozice i přihlášku ke stažení najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/souteze-a-kvizy>

Upozorňujeme na osvětové kampaně Lísky:

- **Poctivě vyrobené – podpora místní udržitelné ekonomiky ve ZK, celoročně,**
Garant: VIS Bílé Karpaty, Veselí n. M.
- **STROMY a my, 20.9.- 30.10.2015,**
Garant: Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště

V rámci kampaní se můžete zapojit do soutěží, programů, vycházek a exkurzí, získat metodické materiály nebo připravit vlastní program ve své organizaci a přiblížit tak téma dětem i široké veřejnosti. Kampaně najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane> a na Facebooku.

- **Aktuální nabídku vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení zveřejňujeme na www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele.**
- **Přehled akcí v regionu** najdete na webu Lísky v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce>. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí můžete průběžně zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Aktuální fotografie z akcí Lísky** najdete na <http://evvo-liska.rajce.idnes.cz/>

Z obsahu čísla 13-14/2015:

strana

Kde Líska pomáhá.....	3
Aktuality a novinky	3
Zdroje (nejen) pro EVVO.....	4
Pozvánky na akce, vzdělávací a osvětové programy v regionu	4
Pozvánky na akce a vzdělávací programy v jiných místech ČR.....	5
Vzdělávání a metodická podpora EVVO.....	5
Tipy na pobyty, tábory a dovolenou pro rodiny s dětmi.....	6
Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy	6
Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí	6
Projekty (nejen) pro školy a skupiny dětí.....	7
Skutečně zdravá škola	8
Zelené okénko	8
Fair Trade (Spravedlivý obchod)	9
Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky	9
Recepty z naší kuchyně	10
Přírodní zahrady	12
Publikace, časopisy, zpravodaje, učební pomůcky, hračky, odkazy a portály	11
Zprávy a inspirace ze škol, neziskových organizací, veřejné správy	12
Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články.....	12
Environmentální informační servis Líska.....	13

V příloze najdete:

Rozesílku 13-14/2015 - celý text v PDF
Článek Okno do kraje

Klub Líska má 52 členů. Velmi si toho vážíme a děkujeme za Vaši přízeň a podporu.

Pokud se Vám programy a činnosti Líska líbí, máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje, můžete se stát členem Klubu Líska i Vy. Svým členstvím v Klubu podpoříte naše poslání a programy, a zároveň dáte najevo, že nám fandíte. Více informací [najdete zde](#).

[Přečtěte si](#), jak Klub Líska funguje a co nabízí.

[Přihláška do Klubu ke stažení zde](#)

Informace o klubu i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na

<http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

Kde Líska pomáhá

Líska pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Vznikla po několikaleté usilovné práci na benefičních projektech. Mezi hlavní cíle patří pomoc nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí. Více na www.korunkaluhačovice.cz

Dobrý anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění. Více na <https://www.dobryandel.cz/>

Šíříme myšlenku Dobrého anděla a pomáháme oslovit a získat další Dobré anděly. **Podívejte se na novou kampaň:** <https://www.dobryandel.cz/1500-statecnych>

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Centrum Čalantika je jméno chudinského slumu v bangladéšské metropoli Dháce, kde žije více než 12 tisíc lidí. Čalantika je však také název **centra pro vzdělání a volný čas**, které poskytuje základní vzdělání dětem z velmi chudých poměrů a podporuje je v tom, aby začaly chodit do školy a své vzdělání úspěšně dokončily. Centrum nabízí vzdělání také rodičům a opatrovníkům dětí, zlepšuje životní i pracovní podmínky rodin a je oporou celé místní komunity. <http://www.calantika.cz>

Aktuality a novinky

➤ **V Lísce jsme v červenci ukončili projekt Zdravá a bezpečná škola Bezpečně a zdravě do života – rozvoj kompetenci v základním a středním vzdělávání (1.9.2014 – 31.7.2015).**

V projektu jsme vytvořili akreditované vzdělávací programy, workshopy, pomůcky a poskytli metodickou podporu pro rozvoj vzdělávání v oblastech dopravní výchova a zdravý životní styl v návaznosti na cíle RVP ZV, RVP GV a RVP SOV. Vše s cílem zvýšit porozumění obsahu a pojetí dopravní výchovy a vzdělávání k zdravému životnímu stylu, posílit klíčové kompetence žáků, profesní kompetence pedagogů a dalších pracovníků, zlepšit podmínky k využívání moderních metod a pomůcek i motivovat k dalšímu vzdělávání a spolupráci.

Líska zajistila jednu z 5 klíčových aktivit: Zdravá a bezpečná škola. Pro účastníky jsme vytvořili 11 akreditovaných vzdělávacích programů a sady pomůcek a metodických textů na téma Zdravá výživa, Zdravé vaření, Zdravá školní zahrada, Zdravá školní jídelna, Odkud se bere jídlo – příběhy jídla. Nositelem projektu bylo Středisko volného času Klubko Staré Město, p.o.

Projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

➤ **Dejte hlas pro TEREZU v soutěži o „ekologického Oskara“.** **TEREZA letos vyhrála v kategorii Mládež** a postoupila do závěrečného klání o celkového vítěze. Každý váš hlas může rozhodnout. Hlasovat můžete zde: <http://energyglobe.ekobonus.cz/hlasovani> **Hlasování končí 20. září.**

Proč se této soutěže TEREZA účastní? Chce dokázat, že vzdělávání dětí může zvítězit i nad technologickými inovacemi. V soutěži obvykle vyhrávají projekty přinášející různé šetrné inovace, například energetické úspory. Účastní se a chce vyhrát proto, aby zviditelnili trochu jiný přístup. Technologické inovace nestačí. **Věříme ve vzdělávání, a nejvíce ve vzdělávání dětí.**

Výzvu můžete sdílet také na Facebooku:

<https://www.facebook.com/Sdruzeni.TEREZA/photos/a.318850841508508.74048.154775351249392/933188200074766/?type=1&theater>

➤ Na stránkách Zeleného kruhu můžete nově najít **zprávu z výzkumu environmentální angažovanosti**, kterou pro Zelený kruh zpracoval Honza Krajhanzl s kolegy z centra občanské angažovanosti. Je to velmi zajímavý a užitečný materiál, kde se dozvíte řadu informací o tom kolik, jakými způsoby a s jakými motivacemi se Češi angažují v environmentálních tématech. Doporučuji Vaší pozornosti. Zprávu najdete ke stažení zde: <http://www.zelenykruh.cz/pro-ostatni/mapa-obcanske-angazovanosti>

➤ **Žít lépe je vlastně snadné - Kampaň v rámci Evropského roku pro rozvoj 2015**

Spousta lidí, když slyší o ochraně klimatu, okamžitě přestane vnímat a vypne. Tak to prostě je. Ale to, co bychom měli skutečně vypnout, jsou nejrůznější obrazovky, běžící stroje a výrobní linky chrlící jeden nový levný nesmysl za druhým. Jinými slovy všechny ty krámy, které nám mají usnadnit život, ale ve skutečnosti nám život jen komplikují.

Některé země považujeme za rozvojové a nevyspělé. Ale co si lidé z těchto zemí myslí o nás? Že jsme vyspělí až příliš, přerozvinutí!

Cílem nás všech je přece žít lépe. Ale jaká je ta správná cesta? Komplikujeme si život všemi těmi zbytečnými věcmi, kterými se obklopujeme, že ani nemůžeme vidět to jednoduché řešení, které se samo nabízí.

Třeba místo vysedávání v dopravních zácpách raději vyrazit na kolo. Lepší pro nás, lepší pro klima. Vidíte, jak je to snadné?

Témata:

[mobilita](#) [voda](#) [spotřeba](#) [médiá](#)

Více na <http://www.nadacepartnerstvi.cz/Vzdelavani/Zit-lepe-je-vlastne-snadne>

Zdroje (nejen) pro EVVO

- Získejte finanční podporu pro navázání či prohloubení spolupráce s Norskem, Lichtenštejnskem a Islandem. V rámci Fondů EHP a Norských fondů byl vytvořen tzv. **Fond pro bilaterální spolupráci na národní úrovni, ze kterého je stále možné získat podporu (dále jen „Fond“)**. Cílem tohoto Fondu je **posílit bilaterální spolupráci** mezi institucemi Norska, Lichtenštejnska a Islandu na straně jedné a subjekty z České republiky na straně druhé. Fond je primárně zaměřen na **podporu krátkodobých akcí**, jakými jsou například studijní a pracovní cesty, uspořádání bilaterálních setkání, workshopů, seminářů a dalších aktivit **za účelem prohloubení stávajícího partnerství nebo navázání nových vztahů**.
<http://www.fondnno.cz/novinky/novinky/ziskejte-grant-na-podporu-bilateralni-spoluprace/>
- **MMR na níže uvedeném odkaze zveřejnilo plán výzev u všech OP pro období 2014-2020**
<http://www.dotaceeu.cz/cs/Kalendar-akci?t=4#Tabs>
- **Nadace VIA vyhláší opět grantová kola pro Rychlé granty na krátkodobé projekty do 6 měsíců**, kdy můžete získat až 30 000 korun. Uzávěrka programu je vždy první čtvrtek v měsíci. Více informací včetně formuláře žádosti a textu vyhlášení najdete na stránce Rychlých grantů:
<http://www.nadacevia.cz/cz/granty-a-podpora/podpora-mistnich-iniciativ/mesta-z-jineho-testa-rychle-granty-2015>
- Nadace VIA vyhlásila další ročník programu **Leadership AID** na podporu vůdčích osobností neziskovek a alternativy. V ročním asistenčním programu, založeném na sebezkušenosti, dovednostech a praxi se uchazečům věnuje několik zkušených lektorů a celý program je bezplatný. Přihlášení je možné až do 17. srpna. Více informací najdete zde: <http://leadershipaid.cz/cz/zapoj-se/pracovni-skupina/jdu-do-toho>
- Granty Evropské nadace mládeže Vyhlášovatel **European Youth Foundation**,
<http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2xx1--&x=2425367>

Pozvánky na akce, vzdělávací a osvětové programy v regionu

- **Muzeum regionu Valašsko zve:**
Páteční večer 28. srpna se ve vsetínském zámku uskuteční **XIX. Mezinárodní noc pro netopýry**. V přednáškovém sále zámku Vsetín uvidíte dvě prezentace doprovázené bohatým obrazovým materiálem s názvy Netopýři se představují a O našich netopýrech. Po setmění bude v Zámeckém parku následovat praktická ukáзка živých netopýrů, kterou doplní naslouchání jejich neslyšitelných zvukových projevů za pomoci speciálních ultrazvukových detektorů. Celou akcí bude provázet zkušený odborník doc. Zdeněk Řehák z Masarykovy univerzity v Brně. Je jedním ze zakladatelů České společnosti na ochranu netopýrů,
<http://www.liska-evvo.cz/doc/xix-mezinarodni-noc-pro-netopyry-na-vsetine>
- **Dožínky na zámku Lešná u Valašského Meziříčí**, tradiční letní slavnost se souborem Bača, 30.8.2015.
Muzeum regionu Valašsko, aktuální nabídku akcí najdete na <http://www.muzeumvalassko.cz>

- **Festiválek SAMI SOBĚ na Žitkově, 27.-30.8.2015** - tentokrát i s programem. Přijďte i se svými výtvy (na prodej či výstavu), dětmi (ty mají účast zdarma - patří jen ubytování a jídlo) a hlavně chutí (spolu)tvořit svůj život. www.zitek.webnode.cz/festivalky/
- Pozvání na **Den otevřených dveří do Českova mlýna v Jarcové u Vsetína, sobota 12. září, 13-18 hodin**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/den-otevrenych-dveri-ceskuv-mlyn>
- **Stezka odvahy pro děti**, Velké Karlovice, 30.8.2015, <http://www.liska-evvo.cz/doc/stezka-odvahy-pro-deti>
- **Pozvání na akce do Centra Veronica Hostětín** najdete na www.hostetin.veronica.cz
Přírodní zahrady - včelaření - malá vodní díla v zahradě - ekologické ovocnářství. Workshopy - exkurze - teorie - praxe - sdílení.
To je naše Letní škola přírodního zahradničení. Přijďte se podívat.

Zakládáte zahradu či sad a chcete hospodařit bez chemie, v souladu s přírodou? Chcete se stát včelařem či ovocnářem, ochutnat pokrmy z planých rostlin, dozvědět se o vodě na zahradě a zjistit, jak přilákat na vaši zahradu živočichy? Pak je právě Vám určena Letní škola přírodních zahrad.

Přehled témat (můžete se účastnit i jen jednotlivých dní):

• **ZÁSADY PŘÍRODNÍHO ZAHRADNIČENÍ - pondělí 7. září**

Základní principy přírodních zahrad, kompostování, jíchy, plevele a škůdci v zahradě, voda v zahradě, bylinkové záhony, prvky pro zvýšení biodiverzity a další široká paleta témat souvisejících s přírodními zahradami. Lektoruje Mojmir Vlašín (zahradník a zoolog).

• **VČELAŘENÍ - úterý 8. září**

Zakládání včelstva, péče o včely, apiterapie, praktické ukázky práce včelaře. Lektoruje Zdeněk Klíma (včelař a veterinář).

• **MALÁ VODNÍ DÍLA V ZAHRADĚ - středa 9. září**

Voda v zahradě a vše živé, co se kolem toho děje. Praktické postupy, hrátky s vodou a další zajímavosti. Lektoruje Čestmír Holuša (lektor permakultury).

• **EKOLOGICKÉ OVOCNÁŘSTVÍ - čtvrtek 10. září**

Pomologie, zpracování ovoce, školka starých odrůd. Lektorují Ludovít Vašš (ovocnář, potulný sadař, krajinář) a Radim Pešek (ovocnář, pěstitel).

Akci předchází

• **EXKURZE PŘÍRODNÍMI ZAHRADAMI Zlínského kraje - neděle 6. září**

Na tuto exkurzi se hlaste individuálně, není nutná vaše přítomnost na Letní škole.

Ubytování a strava budou zajištěny v pasivní budově Centra Veronica Hostětín. Poplatek 3700,- Kč zahrnuje lektorné (1500 Kč), plnou penzi a ubytování v 2-4 lůžkových pokojích s vlastním příslušenstvím. V případě kratší účasti je lektorné na jeden den 600 Kč (bez ubyt. a stravy), včely 800 Kč.

Přihlášky zasílejte prostřednictvím přihlašovacího formuláře na <http://hostetin.veronica.cz/letni-skola-prirodniho-zahradniceni>

Pořadatel: Ekologický institut Veronica | Centrum Veronica Hostětín

Informace: Karla Vincencová, karla.vincencova@veronica.cz, 572630670

Místo konání: Centrum Veronica Hostětín 86

Týdenní škola pro ekoporadce; 14.-18. září v Ekocentru Hostětín

Formou intenzivního 5-ti denního kurzu Vám budou podány metodické základy ekoporadenství, procvičíte si vaše komunikační a prezentační dovednosti a poskytneme Vám základní informace napříč vybranými ekoporadenskými tématy. Součástí kurzu jsou též neformální večery s prostorem pro případnou diskusi s lektory a prohlídka areálu EC Hostětín. Akce je vhodná pro všechny začínající ekoporadce, absolventy a studenty VŠ, ale i ostatní zájemce o environmentální problematiku a ekoporadenství. Celý kurz je ZDARMA. Přihlášky a případné dotazy zasílejte na email tereza.garbova@ekoporadna.cz
<http://www.ekoporadna.cz>

- **14/15 Baťův institut Zlín**, nabídka na www.14-15.cz

Pozvánky na akce a vzdělávací programy v jiných místech ČR

- Organizace Fairtrade Česko a Slovensko zve na **1. Miniveletrh fairtradových produktů** v České republice.

KDY: 21. září 2015

13.00 – 15.00 vstup pro novináře a odbornou veřejnost (nutná novinářská akreditace)

15.00 – 18.00 vstup pro širokou veřejnost

KDE: Era svět, velký sál 1. patro, Jungmannovo náměstí, 767, Praha 1

Miniveletrh je určen obchodníkům a distributorům pro navázání kontaktů a všem, kteří se chtějí dozvědět, jaké fairtradové produkty se na českém trhu aktuálně prodávají.

www.fairtrade-cesko.cz , email: vera.rohanova@fairtrade-cesko.cz

- Zabýváte se tématy, která jsou na pořadu diskuzí po celém světě a v různé míře se dotýkají každého z nás? Zajímáte se o problematiku migrace a vnímáte nutnost seznamovat s ní své žáky? Hledáte cesty, které vám umožní zařadit podobná témata do výuky přitažlivou formou? Přijměte pozvání na **vzdělávací kurz MIGRACE NENÍ LEGRACE** pořádaný neziskovou organizací [ARPOK, o. p. s.](http://arpok.org) Kurz proběhne formou cyklu seminářů, které se uskuteční v termínech 11. – 13. 9. a 9. – 11. 10. 2015. Více informací na: <http://arpok.cz/vzdelavaci-kurz-migrace-neni-legrace/>.

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

Programy a služby Líska a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

- Pokud potřebujete při plánování či realizaci environmentální výchovy konkrétní **metodickou pomoc a konzultace, máte zájem o elektronickou rozesílku, materiály k EVVO, vzdělávací akce, výukové programy pro žáky, kontakty na organizace** apod., potom využijte služby a programy Líska, o.s. Kontakt: infoevvo@seznam.cz, telefon 605 806 840
- Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě M.R.K.E.V.** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Do obou sítí je možné se registrovat průběžně. Veškeré **informace o podmínkách registrace** naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.
Krajským koordinátorem ve Zlínském a Moravskoslezském kraji je **ALCEDO – středisko volného času Vsetín**, zde získáte další informace a přihlášky, alcedo@alcedovsetin.cz

Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

- Nabídku výukových programů středisek ekologické výchovy a organizací najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>

Novou nabídku lektorských programů má pro vás Muzeum regionu Valašsko, p. o., zámku Kinských ve Valašském Meziříčí. Podrobnosti o programech naleznete na stránkách muzea:

<http://www.muzeumvalassko.cz/vystavy/spolecenskovedni-lektorske-programy-pro-ms-zs-ss/>

V seznamu jsou uvedeny celoroční a aktuálně probíhající výukové programy, v sekci Připravujeme pak naleznete programy a akce, které jsou dále připraveny pro školní rok 2015/2016.

Zájem o lektorský program hlase na tel. 571 611 764, nebo emailem na zamek.kinsky@muzeumvalassko.cz.

Tipy na pobyty, tábory a dovolenou pro rodiny s dětmi

Nabídky najdete na: <http://www.liska-evvo.cz/doc/tabory>

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

- Naplánujte si návštěvu **14/15 Baťova institutu Zlín**, který nabízí celoročně programy pro školy, skupiny dětí i rodiny s dětmi, www.14-15.cz
- **Muzeum regionu Valašsko**, aktuální nabídku najdete na <http://www.muzeumvalassko.cz>

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

- **Ekologická olympiáda pro středoškoláky**, 8.-9.10.2015, Valašské Klobouky, Pavlínka Kolínková, kolinkova@mu-vk.cz

Projekty (nejen) pro školy a skupiny dětí

Fairtradové školy

jsou součástí kampaně Fairtradová města – mezinárodní iniciativy označování míst, kde je podporován fair trade. Cílem kampaně je osvěta v oblasti fair trade a podpora prodeje fairtradových produktů v daném místě.

Pro bližší informace a podporu v získání statusu kontaktujte:

http://www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly

Světová škola

Certifikát uděluje společnost Člověk v tísni, o.p.s. ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi (ADRA, o.s., EDUCON, NaZemi, ARPOK). O získání se mohou ucházet základní i střední školy po splnění několika kritérií.

Globální rozvojové vzdělávání

Náměty a projekty do výuky získáte na <http://www.globalnirozvojovevzdelavani.cz>

Odpovědná škola

Značku Odpovědná škola uděluje Asociace společenské odpovědnosti školám, které kromě klasického vzdělávání žáků vnímají kulturní, sociální a vzdělávací potřeby místa, ve kterém působí.

Cílem projektu je zvýšit povědomí o společenské odpovědnosti u škol a příklady dobré praxe inspirovat ostatní. Chceme dosáhnout toho, že se stane odpovědné chování dětem, studentům, ale i rodinám naprosto přirozené a automatické jako základní počty.

<http://www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola>

Skutečně zdravá škola

Více o iniciativě a programech na webu a Facebooku.

<https://www.facebook.com/skutečnězdravaskola>,

<http://www.skutečnězdravaskola.cz>

Telefon: 732 967 206

Zelené okénko

Zelené úřadování

je zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, školky, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje jednak systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a jednak nakupování.

Zelené nakupování

je takový způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Doporučujeme stránky Ekologického institutu Veronica, který se zeleným úřadováním a zeleným nakupováním dlouhodobě zabývá a vydal řadu materiálů. Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz (o udržitelné spotřebě v domácnosti).

Žijte BIO

na www.bio-info.cz vám přináší návody a inspiraci, jak žít zodpovědný život, každý den. Pokud považujete hodnoty jako šetrné zacházení s přírodními zdroji, zodpovědnost či etiku za důležité, pak rubrika „Žijte BIO“ je právě pro vás. Je určena pro ty z vás, kteří život vychutnávají plnými doušky a zároveň berou ohled na druhé a přírodu.

Stránky sdružení TEREZA

www.nejsetrnejsi.cz

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí. Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

❖ Prodejní místa:

- **Výrobky Fair trade můžete zakoupit v Lísce - budova Základní školy Vsetín,** Rokytnice 436, <http://www.liska-evvo.cz/doc/kontakty>
Pondělí - čtvrtek: 8.30 – 11.00, 12.00 – 16.00 hodin
Návštěvu si můžete domluvit předem na infoevvo@seznam.cz nebo 604 650 109.
Zajistíme pro Vás též fairtradové občerstvení či balíčky na vašich akcích.
- Ve Vsetíně můžete navštívit **Poetickou kafeterii** (v sousedství parkoviště u Jednoty).
V nabídce kávy a čajů si vyberete i ty se značkou Fair Trade, více na www.poetkafeterie.cz

Líska je členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín.**

Líska je místním podporovatelem **fair trade**, http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Líska je podporovatelem kampaně **Za férovou čokoládu!** <http://cz.makechocolatefair.org/supporters>

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky

- Lískový web www.poctivevyrobene.cz
- **Regionální značky** <http://www.regionalni-znacky.cz>
- **Sdružení Tradice Bílých Karpat** koordinuje facebookovou kampaň na podporu místních výrobků.
Více na <http://tradicebk.cz/files/dokumenty/TZ%20kampan.pdf>

Recepty z naší kuchyně – patronkou rubriky je paní Milena Kovaříková

Těšíme se na zajímavé a chutné recepty z Vašich kuchyní. Vítejme recepty pro domácí i školní vaření. Originální recepty, nebo ověřené recepty s uvedením zdroje můžete posílat na infoevvo@seznam.cz. Rádi bychom podpořili místní produkty, zdravé stravování, fairtradové suroviny, tradiční recepty a recepty v návaznosti na zvyky a tradice našeho regionu.

➤ Meruňkový džem na zimu - Meruňkový džem s mátou

1 kg meruněk, nakrájených na drobné kousky
600 g cukru krupice, smíchaný s 20 g pektinu (kdo chce, použijte Pektogel nebo Gelfix)
3 snítky máty

Do hrnce si odvážíme 1 kg nakrájených meruněk. Zasypeme cukrem, do kterého jsme zamíchali 20 g pektinu, nebo použijete váš oblíbený želírovací prostředek.

Do hrnce vhodíme mátu vcelku a mícháme, až se cukr rozpustí a směs začne jemně bublat.

Od této chvíle ještě asi 5 minut povaříme, hustotu zkusíme na připravený talířek, nakonec vytáhneme mátu a plníme do připravených skleniček.

U šroubovacích sklenic stačí na 8 minut otočit dnem nahoru.

<https://www.kucharkaprodceru.cz/>

➤ Zázvorová limonáda.

Do 1,5 litru vody přidáme 100g strouhaného zázvoru a tři lžičky přírodního cukru. Necháme na mírném ohni 5 minut povařit. Potom přilijeme šťávu z jednoho citronu a ještě necháme krátce přejít varem. Nakonec limonádu scedíme a necháme vychladit. Servírujeme s ledem a čerstvou mátou.

[Tomáš Kreisinger Vegetariánské recepty](#)

➤ PEČENÝ ČAJ

Na plech vysypeme dvě kila různého ovoce, namícháme ho podle chuti a sezóny, mělo by tam být jak kyselé, tak sladké ovoce. Používáme hlavně rybíz, červený i černý, vypeckované třešně, jahody, borůvky, angrešt, muchovník, moruše, sladké jeřabiny, pokrájená jablka, broskve, meruňky, hrušky, švestky, ryngle... Přidáme hrst hřebíčku a lžičku mleté skořice a pečeme při 180 stupních asi půl hodiny. Vsypeme kilo cukru a vrátíme do trouby. Za občasného promíchání pečeme do rozpuštění cukru. Vmícháme rum podle chuti, ale můžeme jej vynechat. Plníme do čistých sklenic, obrátíme dnem vzhůru a necháme vychladnout. Dvě až tři lžičky zalijeme vroucí vodou, ochutíme citrónem a pijeme. Ovoce vyjme lžičkou.

Je výborný za třeskutých mrazů u praskajících kamen.

Kuchařka ze Svatojánu

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** Vám PORADÍ v Ekologickém institutu Veronica <http://www.veronica.cz/?id=418>
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku?** Přehledná mapa přírodních zahrad na Ekomapě, http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>

Publikace, časopisy, zpravodaje, učební pomůcky, hračky, odkazy a portály

- **Velké letní dvojčíslo Světa neziskovek.** Najdete ho na obvyklé adrese <http://news.neziskovky.cz/>.

K létu patří festivaly – filmové, divadelní, hudební. Některé z nich se odehrávají přímo v režii neziskovek nebo alespoň podporují nějakou dobrou věc, proto se jim věnujeme v hlavním článku tohoto dvojčísla. Dále jsme pro Vás připravili několik inspirativních rozhovorů. S Šárkou Rorečkovou jsme se bavili o tom, jak důležité je nebát se udělat první krok a Josef Müller z neziskové organizace Junior Achievement Czech se zase rozhovořil o tom, jak je důležité učit děti podnikat.

Článek "Fundraising pro náročná témata není snadný" Vás možná naláká na podzimní fundraisingovou konferenci do Bratislavy, z dalšího textu se zase dozvíte, jak vylepšit webové stránky Vaší neziskovky ... V letním dvojčíslu samozřejmě nechybí ani účetní poradna, knižní tipy, souhrn zajímavostí ze světa neziskovek a také to nejzajímavější z nabídky vzdělávacích kurzů, jako třeba rekvalifikační kurzy Manažer neziskové organizace a Specialista marketingu a public relations.

- Nakladatelství DharmaGaia vydalo velice zajímavou knihu německého novináře, biologa a filozofa **Andrease Webera** „Blinky a bláto“, více [zde](#), www.dharmagaia.cz

Jelikož knihu považujeme za pozoruhodný text pro všechny pedagogy, rodiče i všechny ty, kteří se zabírají tematikou přirozeného vývoje dětí v přirozeném prostředí a kteří hledají inspiraci, jak k realizaci této myšlenky přistoupit v dnešní společnosti, dovolujeme si na ni touto cestou upozornit ty organizace a skupiny, o nichž si myslíme, že by pro ně mohla být přínosem. Kniha je vhodná i pro děti cca od 8 let – je rozdělena na části určené pro děti a na části pro dospělé čtenáře.

„Aby nějaké místo mohlo mít na děti magický účinek, musí tam mít možnost řídit a ničit. Tedy lézt na stromy, patlat se v blátě, chytat zvířata, promáčet se – opustit všechny cesty.“
ROBERT M. PYLE

Zprávy a inspirace ze škol, neziskových organizací, veřejné správy

➤ Škola pro udržitelný život

Škola, která mění své okolí. Škola, která dává žákům slovo. Škola, která se otevírá komunitě a spolupracuje s ní. Představujete si takto svoji školu? Zapojte do programu Škola pro udržitelný život!

Školou pro udržitelný život se může stát každá základní či střední škola v ČR.

Žáci těchto škol spolu s dalšími partnery z vnějšku školy přemýšlí o tom, co mohou udělat pro udržitelnější rozvoj své obce nebo čtvrti. Spolu pak postupně realizují navržené změny a tím mění k lepšímu místo, kde žijí a studují.

Jak poznám školu pro udržitelný život?

- Škola spolupracuje s místní komunitou
- Její žáci prakticky pomáhají životnímu prostředí
- Škola získala oficiální titul Škola pro udržitelný život udělovaný Nadací Partnerství a Střediskem ekologické výchovy SEVER

Co vaše škola získá zapojením do programu?

- Dovednost připravit praktický místní projekt se svými žáky a partnery v obci
- Živý a praktický způsob, jak učit své žáky
- Vzdělávání pro učitele, výukové programy pro žáky, metodické materiály
- Informační servis a konzultace svých aktivit se zkušeným týmem
- Možnost získat granty na projekty prospívající místu
- Titul Škola pro udržitelný život

Chci vědět víc!

Podrobnosti o tom, jak svou školu do programu zapojit, které školy již certifikát získaly a co konkrétně tyto školy dělají, najdete na našem webu www.skolaprozivot.cz.

<http://www.nadacepartnerstvi.cz/Vzdelavani/Skola-pro-udrzitelny-zivot>

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

➤ **Dvě nové faremní mlékárny ve Zlínském kraji vám nabízejí své kvalitní bio výrobky**

(TZ, 10. 8. 2015 ve Starém Hrozenkově) Od letošního léta mohou zájemci zavítat na některou ze dvou ekologických farem v kraji, které zprovoznily zcela nové faremní mlékárny a vyrábějí pestrou škálu mléčných bio výrobků z kravského mléka. První malou mlékárnu uvedla letos do provozu Farma Kudlov s.r.o. u Zlína, druhá vznikla nedávno ve společnosti Javorník-CZ s.r.o. ve Štítné nad Vláří. Oba podniky hospodaří ekologicky, pamatují tedy na přírodu a pohodu zvířat, ale i na naše zdraví. Spotřebitelé mohou bio mléko i různé bio výrobky zakoupit už přímo na obou farmách. Postupně se jejich produkce dostane jistě i do obchodní sítě.

Farma Kudlov s.r.o. u Zlína www.farmakudlov.cz chová několik dojnic plemene Pinzgau. Zvířata se od jara do podzimu pasou, dojí se přímo na pastvě. Zákazníkům nabízejí mléko pasterované i nepasterované. Vyrábějí z něj také tvaroh, čerstvý sýr solený, kořeněný i nakládáný, dále sýr pařený, tažený v bocháčcích ve slaném nálevu, zaplétaný do copu nebo balený jako závitky s kořením. Vše v bio kvalitě. Farma obhospodařuje asi 360 hektarů a chová kromě krav na mléko i masný skot plemene Aberdeen Angus. Prodej mléčných výrobků je zajištěn na farmě ve všední dny od 8,00 do 16,00 hodin. V sobotu od 8,00 do 12,00 hodin. V neděli a ve svátek nepravidelně po domluvě.

Druhou faremní mlékárnu uvedla nedávno do provozu ekofarma **Javorník-CZ s.r.o.** ze Štítné nad Vláří www.javor-st.cz. Otevřela v červenci zároveň i vlastní farmářskou prodejnu, kde své mlékárenské a pekařské výrobky nabízí zákazníkům. Najdete v ní pasterizované mléko, tvaroh, čerstvé měkké sýry, balkánský sýr, ale třeba i hermelín, zákys nebo jogurtové nápoje. Opět vše v bio kvalitě. Firma je vybavena i pro zajištění rozvozu výrobků. Ve farmářské prodejně můžete zakoupit také výrobky z vlastní pekárny, která zatím však ještě není v ekologickém režimu. Otevírací doba farmářské prodejny je od úterý do pátku od 6,30 do 16,30 hodin, kromě polední přestávky v čase od 11,30 do 12,30 hodin. Prodej mléka možný do vlastních nádob v úterý a pátek od 6,30 hodin do 8,00 hodin. Případné objednávky či dotazy můžete zaslat na e-mail objednavky@javor-st.cz nebo vyřídít na telefonu 731 210 485.

Javorník-CZ s.r.o. chová na mléko český červenostrakatý skot. Obhospodařuje ekologicky kolem 1700 hektarů. Má i vlastní sady, další rostlinnou produkci i doplňkovou produkci sirných knotů a svící. K dispozici je rovněž nedávno zrekonstruovaný Penzion Javorník, který nabízí ubytování nebo možnost pořádání různých oslav či akcí.

Další informace o ekofarmách, výrobcích a prodejcích biopotravin ve Zlínském kraji a na Hodonínsku najdete v regionálním Katalogu ekologického zemědělství na stránkách Informačního střediska pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. ze Starého Hrozenkova www.iskopanice.cz. Ve zmíněném regionu je už více než 400 ekologických zemědělců a přes 50 registrovaných zpracovatelů – výrobců biopotravin. Někteří z nich se představí brzy i na Bělokarpatském biojarmarku ve Velké nad Veličkou dne 22. srpna 2015, který se koná každoročně v rámci festivalu Ozvěny Horňácka.

Zpracovala: Renata Vaculíková, Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. Starý Hrozenkov (www.iskopanice.cz) iskopanice@razdva.cz, tel. 572 696 323

Environmentální informační servis Líska:

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky** www.liska-evvo.cz
- **Knihovna** www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- Prodej a distribuce materiálů k EVVO.
- **Krajský kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
Společná prezentace a přehled akcí je významným tradičním nástrojem pro jednání s partnery, přípravu projektů i přiblížení EVVO veřejnosti a médiím. Pozvánky a informace zasílejte na elektronickou adresu Líska: infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně** www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Líska - o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji,
tel: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz, www.liska-evvo.cz

Líska najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny
Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené
Sdružení Líska / Stromy a my
Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji
Sdružení Líska / ŽABAKO – žákovská badatelská konference
Sdružení Líska / Jak učit POLY
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Rozesílku připravuje a rozesílá Líska - občanské sdružení pro EVVO ve Zlínském kraji s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.